1846. N°. 145

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG, 4 DECEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen uitgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 3 December.

De Ed. Achtb. Raad dezer stad heeft heden tot Eersten Praeceptor aan het Gymnasium alhier benoemd, den Heer Hecker, Litt. Hum. en Ph. Th. Dr.

— De Hooge Raad heeft heden in revisie uitspraak gedaan in de zaak van den Staat der Nederlanden tegen C. J. Hoogeland. Men herinnert zich ongetwijfeld, dat de staat *in hoofde* gekomen is tegen het arrest van den Raad van 22 Mei 1846, waarbij aan den Staat, op grond der wet van 29 Nivôse XIIIe, de verpligting opgelegd is, om voor de opvoeding van eenen zoon van een huisgezin, waar zich zeven kinderen in leven bevinden, zorg te dragen. De Hooge Raad, in revisie uitspraak doende, en aannemende de beweegredenen van den eersten regter, en voorts verwerpende eene in revisie genomen subordinate Conclusie, heeft het arrest van den 22 Mei jl., volkomen en in allen deele bekrachtigd, en den Staat veroordeeld in de kosten, ook door de revisie veroorzaakt.

— Uit de *Volks Almanak voor Roomsch-Katholijken* voor 1846, dezer dagen in het licht verschenen, blijkt, dat het kerkelijk bestuur in Nederland in 4 districten is verdeeld; 1°. de Hollandsche Zending; 2°. het Apostolisch Vicariaat-Generaal van 's Hertogenbosch; 3°. het Apostolisch Vicariaat van Breda; 4°. het Apostolisch Vicariaat van Limburg. Deze 4 districten bevatten ongeveer 110 steden, 286 parochien, 12 pastorijen, 132 succursale en bijkerken, 662 pastoors, 152 disservitors, 482 kapelaans, 127 vicarissen, 761 kerken, 4 seminariën, 12 kloosters, 1 begijnhof en 3 instituten van opvoeding voor jonge dochters. Verders wordt het getalsterkte bedrag der Katholijken, die in Nederland in de 4 kerkdistricten gerekend op 1,075,800 zielen.

— De *Amsterdamsche Nieuwsbode* geeft inlichtingen over de droogmaking der Zuiderzee. Het kapitaal, zegt hij, à 16 millioen (?), is voorhanden (?); de afsluiting van 't Noordzee-water zal geschieden van den zeedijk tusschen Medemblik en Enkhuizen, in de rigting van Stavoren; een breed kanaal, dat voor eb en vloed open lag, zou Amsterdam en 't IJ met de zee verbinden, en in dat hoofdkanaal het water van den Eem, den IJssel en 't Zwartewater zich moeten uitstorten.

De *Bode* gelooft aan de zeer spoedige (!) uitvoering van dit plan — als Amsterdam er niet tegen is.

— Op den Rijnspoorweg zijn in de maand November vervoerd 24,666 reizigers, en is ontvangen ƒ 10,562.62.

's GRAVENHAGE, 3 December.

Z. M. heeft besloten, dat het tarief van regten op den in-, uit-, en doorvoer in het Groothertogdom Luxemburg, bij de Tolvereeniging van kracht, met 1° Januarij in onderscheiden artikelen verandering zal ondergaan.

— Zaterdag H. heeft de Koning een afscheidsgehoor verleend aan Z. Exc. den Baron de Boislecomte, Buitengewoon Gezant en Gevolmagtigd Minister van den Koning der Franschen bij ons Hof. Na dat gehoor heeft de Koning aan Z. Exc. den Baron Boislecomte doen toekomen de versierselen van Grootkruis der Orde van de Eikenkroon. De Heer de Bussière, die den Baron vervangt, wordt morgen in deze residentie verwacht.

— H. K. H. de Prinses Carolina van Hessen, die eenige dagen in deze residentie heeft doorgebragt, is heden middag met den tweeden spoortrein van hier naar Amsterdam vertrokken, om van daar Hare reize naar Duitschland voort te zetten.

— Bij de Regering zou het voornemen bestaan, om de begrooting van het loopende jaar, hoofdstuk Justitie, met ƒ 100,000 te verhoogen, en zulks tot goedmaking der buitengewone uitgaven voor de voeding der gevangenen over 1846, bij de mislukking van den aardappelen-oogst en de daaruit voortgevloeide duurte der levensmiddelen in het vorige jaar, welke natuurlijkerwijs ook op de opbrengsten van invloed is geweest. De aanwijzing der middelen tot dekking dier verhooging schijnt te zullen worden voorbehouden, tot dat de algeheele uitkomst der begrooting van uitgaven en middelen over 1846 bekend zal zijn.

— Men heeft thans een aanvang gemaakt met de toebereidselen tot viering van den verjaardag van H. M. onzen geëerbiedigden Koning, op aanstaanden Zondag. Men vernomt dat bij die gelegenheid eene fransje gaz-verlichting zal worden ontsteken nabij het paleis in het Voorhout. Er zullen twee orchesten in Gothischen smaak worden opgerigt, als een op de plaats, en een voor het hôtel van Z. K. H. Prins Hendrik, alwaar gedurende den avond verschillende muzijkstukken zullen worden uitgevoerd.

— De Gebroeders Switzar hadden in 1844 van het Stedelijk bestuur alhier, voor den tijd van 25 jaren, gepacht het Stadhuis te Scheveningen, en zulks voor den aanzienlijken prijs van ƒ 7,500 's jaars. Op dat oogenblik was aldaar geene andere badgelegenheid, dan de publieke badkooten, daar het college voor geene mededingers te vreezen, daar een Reglement, den 12den Maart 1819 door Burgemeesteren goedgekeurd, het aanleggen van nieuwe zee-badkooten-inrigtingen verbood, zonder daartoe verkregene uitdrukkelijke toestemming. Maar het gelustte den Heer Maas, zich aan dat reglement niet te storen, en in strijd met hetzelve aan elk en een iegelijk de gelegenheid te geven, om op eene minder kostbare en ook fatsoenlijke wijze, het genot der zeebaden te hebben. Dat verbonden feest had aan de pachters, en daar hoofdzakelijk het Stedelijk bestuur met een proces, indien er niet eene spoedige schikking tot stand gebragt wierd. Dit nu heeft dezer dagen plaats gehad. Na langdurige onderhandeling, door tusschenkomst van den Hoog Mr. Faber van Riemsdijk voor het Stedelijk bestuur, en van den Heer Mr. Metman voor de Gebr. Switzar gevoerd, is eene overeenkomst getroffen, ten gevolge waarvan de pacht van den 1sten November jl., als afgeloopen wordt beschouwd, maar wagtegen de pachters dan ook afzien van alle actiën, welke zij bevoegd zouden zijn tegen het Stedelijk bestuur in te stellen, ten zake van het opregten eener badinrigting door den Heer Maas. In dit gebouw, Januarij aanstaande, zal het Raadhuis dientengevolge door de tegenwoordige huurders worden ontruimd.

— Sedert onze laatste opgaaf zijn te Scheveningen nog 19 bokkingschuiten aangekomen, 1,042,000 stuks medebrengende; de prijzen zijn zeer matige gerezen.

AMSTERDAM, 1 December.

Het Stedelijk bestuur onzer hoofdstad heeft, na ingewonnen advies van Kamer van Koophandel, en bij het groot verschil van gevoelen, hetwelk bij de beursbezoekers, ten opzigte van deze aangelegenheid bestaat, de belanghebbenden, welke eene vervroeging van het Beurs-uur verlangden, te kennen gegeven, dat er geene termen zijn gevonden, om voor alsnog in het Beurs-uur eenige verandering te brengen.

— Heden is alhier overleden Jhr. P. Hartsen, President van de Kamer van Koophandel.

— Op den 30sten November jl., overleed op zijn buitenverblijf te 's Gravelland, in den ouderdom van 54 jaren, Jonkheer Henrick Barker, Commandeur van de Orde van den Nederl. Leeuw, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den Raad dezer Stad enz. Vast van beginsels, oprecht en rond van inborst, kundig in velerlei zaken, degelijk en der waarheid steeds getrouw, vriend van orde, was hij te regt hoog geacht bij den Koning, zijne medeleden in het Staats- en Stadsbestuur, en geliefd bij allen, die hem konden, wegens edelaardigheid en weldadigheid, waarvan hij zonder ophef of aanmatiging ruime blijken gaf.

— Men vernemt, dat de Eerw. Heer Rabbinale Aspirant, J. M. Content, op eerstkomende Zaturdag, des middags ten half twee ure, vóór de gewone middagdienst, alhier in eene der Nederduitsch Israëlitische Synagogen, eene leerrede in de Nederduitsche taal zal houden.

— Heden, vóór beurstijd, is de volgende mededeeling aan de beide Effecten-Societeiten hier ter stede gedaan:

Amsterdam, 1 December 1846.

Het Comité der Spaansche Fondsenhouders in Nederland heeft de eer aan deszelfs committenten te berigten, dat hij heteelve dezen ochtend is ontvangen eene missive, gedagteekend: Madrid, 21 November, van den Heer James Henderson, gedelegueerde van het comité der vereeniging van Spaansche fondsenhouders te Londen, van den navolgenden inhoud:

„Ik heb de meest bereidvaardige en hartelijke medewerking van de zijde van den Heer Bulwer en Graaf Bresson gevonden. De hoffelijkheid van de afwezigheid van eerstgenoemde, tijdens mijne aankomst alhier, den 14den dezer, kon de voorstelling bij den Heer Mon niet vroeger dan op heden plaats hebben. Wij hebben van den Heer Mon de stellige verzekering gekregen, dat er bij de bijeenkomst der Cortes, in de volgende maand, eenig voorstel omtrent de buitenlandsche schuld zal worden gedaan. De Heer Mon heeft beloofd, een ge-

zekere persoon te zullen benoemen, om het onderwerp der schuld en van het tarief met mij te bespreken, en ik hoop, dat er door de Regering, alvorens de Cortes zullen vergaderen, tot eenig voldoend plan van regeling zal besloten worden.

Namens het Comité voornoemd,

Louis Bruckere, Lid-Secretaris.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

CHINA.

Het smaldeel van den schout-bij-nacht Cécille, uit het fregat Cléopatre, van 50 stukken, en de beide korvetten la Sabine en la Victorieuse bestaande, is op de hoogte van Chusan gezien zuid-waarts koers zettende, en naar men veronderstelde uit Japan terugkeerende. Het Fransche fregat la Gloire, van 50 stukken, lag den 7den October aan de Kaap de Goede Hoop om levensmiddelen in te nemen, van waar het zijne reis naar China zou voortzetten, waar de bevelhebber van dit fregat, Kapitein Lapierre, den schout-bij-nacht Cécille als Commandant van het Fransche station zou vervangen. De schout-bij-nacht Cécille zou naar Frankrijk terugkeeren na eene afwezigheid van zes jaren.

De brieven uit China melden dat het fregat Cléopatre, waarop de schout-bij-nacht Cécille zijne vlag heeft geheschen, uit Japan teruggekeerd was, waar het Fransche smaldeel even slecht was ontvangen, als het Noord-Amerikaansche in 1838. Op alle punten, waar men getracht heeft betrekkingen met de inboorlingen aan te knoopen, vond men kanonnen tegen de schepen gericht en van top tot teen gewapende benden in de weer. Men verzekert zelfs, dat verscheidene sloepen met manschappen, die zich aan wal wilden begeven, krachtig aangevallen en ernstig gehavend zijn. Dit is het eenige, wat men in China omtrent deze onderneming weet; want de bevelhebber Cécille had aan boord zijner schepen de strengste bevelen gegeven, opdat geene bijzonderheden omtrent het gebeurde mogten uitlekken.

De te Hong-Kong in het licht verschijnende Engelsche dagbladen weiden vrij breed over deze onderneming van den schout-bij-nacht Cécille uit. Zij komen daarin overeen, dat dit deel der Fransche zeemagt ernstige beleedigingen van de zijde der Japansche Regering heeft ondervonden. Het Overland-Register uit daarenboven de hoop, dat daaruit belangrijke gevolgen zullen voortvloeijen, vermits Frankrijk in de noodzakelijkheid zal zijn, om het stelsel van uitsluiting, hetwelk Japan tot nu toe heeft gehandhaafd, aan te tasten. De Engelschen zouden natuurlijk met vreugde het vooruitzigt eener onderneming begroeten, waarvan de Franschen al de lasten zouden moeten dragen, terwijl de Engelsche handel vervolgens de wezentlijke voordeelen daarvan zich ten nutte zou maken.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 30 September.

Een gezantschap van Koetie was te Ranjelmassing aangekomen, de tijding aanbrengende dat de Sultan van dat Rijk, Mohamed Saleh Didien, was overleden.

— Den 15den Augustus had een hevige brand eene der schoonste en volkrijkste Dessa's van het district Rengel, afdeeling Toeban, residentie Rembang, in de asch gelegd.

— De berigten uit Canton aangebragt, melden, dat daar weder eenige nieuwe ongeregeldheden waren voorgevallen, maar dat toch onder het gepeupel groot misnoegen tegen de Europeanen bleef heerschen. Aan de muren der factorijen waren oproerige geschriften aangeplakt, hetgeen den Engelschen Consul bewogen had, de hulp in te roepen van een Britsch oorlogschip, dat voor de factorijen had post gevat.

— In het bijvoegsel van de *Singapore Free Press* van den 10den dezer, komt een artikel voor waarin betoogd wordt, dat de bevelhebber der Britsche zeemagt in die wateren, Sir J. T. Cochrane, op zijnen weg van Singapore naar China, in stede van zijne jongste expeditie tegen den Sultan van Borneo, beter zou gedaan hebben, met aan den Sultan der Soloo-eilanden, wegens de zeeroverijen zijner onderdanen, eene duchtige kastijding toe te dienen. Uit dat artikel zou tevens moeten worden opgemaakt, dat de laatste zeeroverijen in den Indischen Archipel, tot zelfs nabij het eiland Banka gepleegd, het bedrijf zijn van Soloosche zeeroovers, eene omstandigheid, die eenigermate bevestigt de vermoedens, daaromtrent vroeger uit Nederl. berigten medegedeeld.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Uit een bijzonderen brief van Smith van den 18den September, ontleenen wij de volgende berigten:

Wij zijn thans weder met de Kaffer-oorlog bezocht. Al wat onder 't bereik dier barbaren valt, wordt vernield, de inwoners van hun vee beroofd, en moord en brand zijn dagelijksche tooneelen. Hierdoor wordt de arme burger die na tien jaren zwoegens weder iets verzameld had, van alles beroofd, alle ondernemingsmoed uitgedoofd. Dit geheel geregeld om de Tien Jaren. De Engelsche regering luistert nimmer naar de klagten der Grensbewoners, maar onderdrukt hen en vijzelt de Kaffers als pronkjuweelen van deugd op, en is er alzoo oorzaak van; ziet nu helaas te laat dat alle vredebeloften ijdele klanken zijn, die de Kaffers niet langer onderhouden dan tot ze ongestoord stelen en roven kunnen.

Na 't vermoorden van een Duitsch Zendeling, Schultze genaamd, onlangs van Europa aangekomen, werd er een bijl op de markiplaats te Fort Beaufort door een Kaffer gestolen. Hij werd gevangen, ondervraagd en als schuldig naar Grahamstad gezonden om voor het Circuit-Court te regt te staan. Te gelijk met hem gingen ook 3 andere gevangenen en bij werd aan een hunner geboeid. Onder sterke wacht trokken zij langs den weg, doch een eind ver vielen 20 Kaffers uit een bosch de wacht aan en voerden den gevangen Kaffer weg. Twee dagen later vond men 't lijk van den persoon aan wien de Kaffer geboeid was, alle blijken dragende dat hem nog levendig de geboeide arm was afgehouwen. De gevangene en de aanvallers werden opgeëischt, en bij weigering werden er troepen heengezonden, doch de provisie-wagens vielen in banden der Kaffers en de troepen moesten wijken. Dit gebeurde in April en sedert is ons land tot Uytenhage door die barbaren doorkruist, waar geen genoegzame weerstand was, alles verwoest en 't vee weggevoerd. Al de weerbare burgers zelfs van de Kaapstad werden opgeroepen en eerst in Augustus had men de noodige troepen tot aanval bij elkaar. Het leger van 15 à 18,000 man werd in drie afdeelingen verdeeld; de eerste onder Colonel Hare, tweede Colonel Somerset en Sir A. Stockestrom kreeg 't bevel over de boeren van de Ooster-Districten welke hij vroeger als Luitenant-Gouverneur bestuurd had. Ik werd Heelmeester bij een regiment Hottentotten, 700 man sterk, en heb sedert al de togten meê gemaakt.

Op den 26sten Augustus trokken wij 't Kafferland binnen, doorkruisten de Amatool gebergte, met vele spelonken en kloven, waaruit men de Kaffers moeilijk kon naderen, en als dit gelukte, namen zij de vlugt met achterlating hunner vrouwen die hen dan als spionnen dienden en wie wij daarenboven nog konden te eten geven; want hoewel zij een veel grooter leger op de been zouden kunnen brengen dan wij, zijn zij te lafhartig om slag te leveren. Zoo werd de oorlog een jagt te gelijk, wij vervolgden ze in de bosschen, en velen er velen neer. Wij kregen het geluk onder onzen Kapitein het Jambockie land in te trekken, en ons gestolen vee te hernemen; met dat gelukkig gevolg dat we éénen dag ruim 5000 stuks magtig werden. Later trokken wij de rivier de Zwarte en Witte Ky over, en kregen nog 3000 in handen.

Thans wachten wij hier naar onze wagens, tenten- en provisie, onderwijl heb ik veel te verdragen, geen andere spijs dan dagelijks 2 scheepsbeschuiten, soms zoo muf dat ze niet te eten waren, 1½ ℔ vleesch, en niets dan water, en de laatste 4 weken zonder bagaadje en tenten. Zoodat wij ons met slechts één pak kleederen moesten behelpen en in de open lucht slapen. De oorzaak is dat hier geen rijwegen voor de wagens zijn en de trekossen door de langdurige droogte zoo vermagerd en afgewerkt zijn, dat het zelfs moeijelijk is de troepen van meel en beschuit te voorzien; soms zelfs mooten de troepen weken lang van mager vleesch leven. De Gouverneur moet daardoor zijne expeditien staken tot er regen valt en er weer gras genoeg voor 't vee is; ook zijn de paarden zoo afgemat en vermagerd dat men er in de laatste expeditie van Sir Stockestrom naar de Kaffers velen moest doodschieten omdat ze niet meer konden voortgaan.

Tot nu toe zijn wij weinig gevorderd. De Kaffers komen nog steeds in de Kolonie rooven. De troepen zijn afgemat en de burgers, omdat de zaken naar hunne meening verkeerd behandeld worden, zoo misnoegd dat Sir Stockestroom ze naauwelijks op de grenzen kon houden. Overigens moeten de boeren op de grenzen bij eenige maanden duur van den oorlog van honger vergaan. De hoofden der verschillende afdeelingen zijn 't oneens en willen hunne bijzondere gevoelens niet aan 't algemeen belang ten offer brengen.

De Gouverneur Sir P. Maitland, een Exeter-Hallman, wil geen vrede maken voor dat hij de Kaffers over de Ky heeft verdreven en die rivier tot grens gesteld. Hierdoor zal een groote streek lands voor verhuizing open staan. Men schat dat de Kaffers 60,000 stuks vee, behalve de paarden aan de Kolonie hebben ontvoerd. Scheloh, van waar ik schrijf, ligt 80 (Eng.) mijlen ten N. O. van 't Fort Beaufort, een Zendeling-Instituut der Moravische Broeders, voor de Hottentotten en Jambockies. Maar de Zendelingen hebben bij de laatsten weinig vordering tot hunne beschaving gemaakt. Zij zijn de Kaffers innerlijk en uitwendig vrij gelijk, listig, bedriegelijk, arbeiden nooit, laten hunne vrouwen zoo veel kafferkoren zaaijen als zij noodig hebben en zijn arm als de mieren, zoodat zelfs hunne opperhoofden zich niet ontzien een vreemdeling om tabak of drank te vragen.

ITALIE.

ROME, 19 November.

Uit goede bron vernemen wij, dat de Paus, ondanks alle herstellingen welke hij beoogt, vooral en inzonderheid zijnen blik heeft gevestigd op eene financiële herschepping van den Kerkelijken Staat. De verlichte man wil, tot dat einde, de gehate opbrengst »Macinato" en even zoo de belasting op het zout en dergelijken opgeheven hebben, en daarenboven geene belastingen op den eigendom invoeren, waarvan zelfs de geestelijke goederen niet zouden uitgesloten zijn.

— Gisteren werd het herinneringsfeest der inwijding van den St. Pieterskerk plegtig gevierd, waarbij de Heilige Vader zelf de dienst verrigtte. De gezamentlijke kardinalen waren bij deze plegtigheid tegenwoordig, en des namiddags werd de vesper door de vereenigde pauselijke en dom-kapellen gezongen. Te dezer gelegenheid dient vermeld te worden, dat de Paus zich ten stelligste tegen alle profane muzijk in de kerken verklaard heeft.

— Sedert eenige dagen is een voorval te Bazzano (een stadje in de legatie Bologna) alhier het onderwerp van alle gesprekken. Een aantal burgers en ambtenaren hadden des avonds eene vriendschappelijke bijeenkomst in eene herberg gehad en werden bij het naar huis gaan door drie gendarmen met snaphaanschoten begroet, zoo men zegt zonder dat van hunnen kant daartoe aanleiding was gegeven. Twee der burgers werden doodgeschoten. De bewoners van het stadje schoolden te zamen om blijdige wraak tegen de gendarmen te oefenen, toen de vaders van een der gedoode jongelieden onder den

volkshoop verscheen en zijne medeburgers bezwoer om de rust niet te verstoren, maar de zaak aan de overheid over te laten, die zulk eene aanranding van de veiligheid der burgers voorzeker gestrengelijk zou straffen. Is de zaak inderdaad zoo gebeurd als men hier verhaalt, dan strekt zij op nieuw ten bewijze, hoe van een zekeren kant alle middelen worden te baat genomen om de onderdanen tegen de regering op te ruijen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 27 November.

Onze pandhuizen en banken van leening worden thans zoo druk door de behoeftigen bezocht, dat de hulp van gendarmen is moeten ingeroepen worden, om de orde in die inrigtingen te handhaven.

— Het Donau-Main-Kanaal, hetgeen op verscheiden plaatsen van het zuidelijk gedeelte met eenen dikken ijskorst bedekt is geweest, is sedert eenige dagen wederom bevaarbaar, hetgeen als een groot geluk wordt beschouwd, daar aan de Donauplaatsen nog veel graan ligt, dat naar elders moet vervoerd worden.

ENGELAND.

LONDEN, 30 November.

Vrijdag ll. strandde een schip met meel geladen op de kusten van het Graafschap Limerick, in Ierland; zoodra de bevolking daarvan kennis had bekomen, is het begonnen het schip te plunderen, waartegen zich de policiebeambten wel trachtten te verzetten, maar zonder eenig gevolg; tot zelfs de laatste zak meel is uit het schip weggevoerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 December.

Om de begraving van schijndooden voor te komen, zal op de begraafplaats Montparnasse eene doodenzaal worden opgerigt, waar de ligchamen 26 uren vóór de bepaalde begrafenis nedergelegd en aan het onderzoek eener wetenschappelijke Commissie zullen onderworpen worden.

BOURGES, 26 November.

De diligence van hier op Chateauroux, is Dingsdag avond, den 24sten met ongelooflijke stoutheid gewapenderhand aangevallen en geplunderd. Behalve den conducteur bevatte dit rijtuig tien reizigers, en aan geldswaarde 44,500 fr.

Omstreeks 10 uren op 5 Ned. mijlen van deze stad, bleven de paarden onverwacht staan, het was zeer donker, de conducteur lag er den zweep over, maar zij bleven weigeren en deinsden zelfs zoo sterk achteruit dat een der kettingen, met welke zij aan het rijtuig gespannen waren, knapte. Eene versperring van steenen, ter hoogte van omstreeks 60 duim, dwars over den weg, was de oorzaak van hun schrik. Bijna gelijktijdig kwamen er eenige lieden toegeschoten; twee hunner grepen de paarden bij den kop, anderen legen hunne vuurwapenen op den conducteur aan en eischten de sleutels van de bagaadjekist. In de verwarring vond hij zelf niet een der aanvallers, zulks voor onwil houdende, bragt hem drie pondaardetekken in den regter schouder toe.

Een der roovers bleef voor de paarden, twee andere hielden den conducteur en de reizigers, die zij hadden doen afstijgen, in bedwang, een vierde bewaakte degenen, die nog in het rijtuig waren blijven zitten; nog twee anderen eindelijk, klommen in het coupé, om de bagaadje-kist met een nijptang open te breken. Dit was het werk van een oogenblik en in het kistje vonden zij 10,000 fr. Zij hielden vol dat er meer moest wezen en klommen op het imperiale, waar zij weldra de overige 34,000 fr. vonden. Na de plundering deden zij de reizigers weder in het rijtuig gaan en den conducteur weder den bok beklimmen, met stipten last zijnen weg te vervolgen, en zich wel te wachten naar Bourges terug te keeren.

Terwijl zij bezig waren, kwam zekere Notaris Lebrun met zijne vrouw juist aanrijden; deze moesten aanschouwers van het plundertooneel blijven, doch bekwamen gelukkig verlof, om voort te rijden, echter almede met aanbeveling van niet terug te keeren; de roovers zelve hielpen het rijtuig over de steenen van de versperring. De Heer Lebrun mogt van geluk spreken, want ook hij had eene aanzienlijke som aan geld bij zich.

Te Saint Florent hebben de reizigers en de Heer Lebrun aangifte van het voorgevallene gedaan. Hunne verklaringen brengen mede, dat de roovers zes in getal waren, met pondaarden, pistolen en snaphanen gewapend en vermomde aangezigten. Behalve den conducteur, hebben zij niemand eenig leed gedaan.

Dadelijk na de aangifte heeft de brigadier der gendarmerie van Saint Florent zich met vier mannen naar de plaats des voorvals begeven, waar bij onderscheiden, door de boosdoeners achtergelaten voorwerpen gevonden heeft, als onder anderen een masker, een hoed, een dantaartjel, een nijptang en vier zakken van 1000 fr., die zij, in den donker op den weg hadden laten liggen. Men vermoedt niets om hen op het spoor te komen.

BELGIE.

BRUSSEL, 1 December.

Bij besluit van den 30sten November zijn tot 1 Junij 1847, de meelspijzen van alle soorten, al komstig uit landen buiten Europa, en de grutterswaren van alle soorten bij den invoer vrij van regten verklaard. Alleen zal van deze laatste eetwaren een schaalregt van 10 centimes per 1000 Ned. ℔ geheven worden.

GENT, 1 December.

De Koninklijke Maatschappij van Schoone Kunsten en Letteren alhier, heeft tot Directeur voor de klasse van Letterkunde, in plaats van wijlen den Heer Willems, verkozen den Heer Jens, en tot correspondeerende leden benoemd: de H. H. August Reume, Kapt. der Artillerie, en L. van Hoogeveen Sterck, Letterkundige te Antwerpen, beiden leden van verscheidene geleerde genootschappen. Als prijsstof voor de beeldende kunsten voor 1847, is opgegeven een Kluizenaar in gesticht. Ook is besloten bij de aanstaande 3-jarige tentoonstelling van schilderijen, eerepenningen voor de beste toe te kennen.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat door den Stedelijken Raad is vastgesteld de navolgende Plaatselijke Verordening of Keure, waarvan afschrift aan Gedeputeerde Staten dezer Provincie is ingezonden.

REGLEMENT *op het houden den Beestenmarkt binnen de Stad Leyden.*

Art. 1. De Markt zal gehouden worden van den 1sten April tot den 1sten October, 's morgens van half acht tot acht ure, alleen voor de Kalveren, en ten acht ure voor het overige vee; en van den 1sten October tot den 1sten April, 's morgens van acht tot half negen ure voor de Kalveren, en ten half negen ure voor het overige vee.

De Markt zal voor afgeloopen gehouden worden op de navolgende uren, als:

Gedurende de maanden December, Januarij en Februarij, 's naamiddags ten één ure.

Gedurende de maanden Maart, April, Julij, Augustus, September en October, 's namiddags ten twee ure.

Gedurende de maanden Mei, Junij en November, 's namiddags ten drie ure.

Art. 2. De aanvang en afloop der Markt zal, op de bij het vorige artikel bepaalde uren, van wege Commissarissen en Keurmeesters, door het luiden eener bel worden aangekondigd.

De eigenaars van het vee zullen, dadelijk na het luiden der bel van den afloop der Markt, hun vee moeten losmaken en van de Markt vervoeren; terwijl bij overtreding dezer bepalingen, voor ieder stuk vee, 't welk een vierde uurs daarna nog vastgebonden of in de hokken wordt bevonden, eene boete van ƒ 3 zal verbeurd worden.

Art. 3. Niemand, wie hij ook zij, zal op de Markt, vóór de daartoe gestelde uren, eenig beest, hetzij Os, Koe, Vaars, Kalf, Schaap of Lam, vermogen te voelen of betasten, voor en aleer het vee aan de palen gebonden of in de hokken is opgesloten, op de boete van ƒ 6 voor de eerste maal, en bij herhaling telkens op de boete van ƒ 12.

Art. 4. Die bevonden zal worden ten Markt eenig vee, vóór de gestelde markturen, gekocht of verkocht te hebben, zal verbeuren voor ieder stuk hoornvee eene boete van ƒ 15 voor de eerste maal, en bij herhaling telkens van ƒ 30; voor ieder Kalf eene boete van ƒ 6 voor de eerste maal, en bij herhaling telkens van ƒ 12, en voor ieder Schaap of Lam, eene boete van ƒ 3 voor de eerste maal, en bij herhaling telkens van ƒ 6.

Art. 5. Niemand zal vermogen binnen deze Stad, veelmin ter Markt, ziek vee te brengen, op verbeurte eener boete van ƒ 25, onverminderd de straffen, daaromtrent bij de algemeene wetten bepaald. Ook zal zelfs dat vee, hetgeen ter beoordeeling van den Veearts of Commissarissen en Keurmeesters, wordt verdacht ziek te zijn, van de Markt worden geweerd.

Art. 6. Er zal op de Markt geen grooter getal dan van vijf Kalveren te gelijk of te zamen aan eene paal mogen gebonden worden, op eene boete van ƒ 3.

Art. 7. Voor de Markt zal aan den Marktmeester of Pachter van dezelve betaald worden:

Voor een Paard, ƒ 0,10.
» » Os, Koe of Vaars, ƒ 0,10.
» » Kalf, ƒ 0,05.
» » Schaap of Lam, ƒ 0,02½.

Behalve voorschreven plaatsgeld voor het vee, zijn de Kooplieden verpligt, wegens het gebruik der hokken voor de Schapen en Lammeren, boven het gewone strooigeld, aan den Marktmeester of Pachter dezer Markt, te betalen ƒ 0,30 van ieder hok, welke hokken niet kleiner zullen mogen zijn dan vier vierkante Nederl. ellen, op eene boete van ƒ 10.

Art. 8. De Pachter zal verpligt zijn te zorgen, dat hij steeds van eenen genoegzamen voorraad stroo voorzien zij. De Verkoopers van vee zullen echter de vrijheid hebben, de hokken met hun eigen stroo te vullen of hetzelve zich van anderen aan te schaffen.

Evenwel wordt, tot handhaving der goede orde, ten strengste verboden, om, zonder toestemming van den Marktmeester of Pachter dezer Markt, dat stroo, hetzij gedurende of na den afloop der Markt, uit de hokken weg te halen, zullende dat stroo af de eerstkomende voordeelen zijn van den gemelden Marktmeester of Pachter, waarvoor hij zal gehouden zijn, de geheele Markt na den afloop schoon te maken of te reinigen.

Art. 9. De Paarden, Ossen, Stieren, Koeijen, Vaarsen en Kalveren zullen, naar gelang dat dezelve aan de Markt worden gebragt, gereeld naast elkander aan de zich daarop bevindende touwen en palen gebonden worden, zoo als zulks door den Marktmeester zal worden aangewezen, zonder dezelve te mogen verplaatsen.

Art. 10. De Schapen en Lammeren zullen niet aan de touwen en palen, maar in hokken moeten geplaatst worden.

De Pachter zal echter deze hokken, bij gelegenheid der jaarlijksche Lammermarkten, niet mogen plaatsen daags te voren, maar na middernacht, en zorgen, dat de passage voor rijtuigen en voetgangers onbelemmerd blijve.

Art. 11. Onder geen voorwendsel hoegenaamd, zullen daags of meer dagen vóór den Marktdag, de voor de Markt bestemde Lammeren de Stad mogen worden ingevoerd, maar zulks alleen op den Marktdag mogen plaats hebben.

Art. 12. Ten gerieve van den handel, zullen na middernacht voorafgaande aan den Marktdag de Lammeren langs de Zijl en Rijnburgsche Poorten mogen worden ingevoerd, — onder bepaling nogtans, dat daartoe daags te voren aanvrage zal worden gedaan aan de Poortiers of Pachters dier Poorten, welke vervolgens daartoe de vereischte vergunning aan den Heer Burgemeester dezer Stad zullen verzoeken, zonder welke vergunning geen gebruik zal kunnen gemaakt worden, dan nadat dezelve vooraf aan den Directeur der Stedelijke Belastingen zal zijn vertoond, ten einde op den invoer het noodige toezigt te kunnen doen houden.

Art. 13. De Lammeren, welke daags vóór dien Marktdag met de gewone Kalverschuiten worden ingevoerd, zullen niet mogen worden gelost, dan na het openen der Poorten op den daarvoor bepaalden tijd; en na afve-

rens het consent der vernachting, aan het Kantoor van invoer verleend, tegen het gewoon Marktbiljet te hebben verwisseld.

Art. 14. Geene hokken zullen met een gering getal Lammeren mogen bezet worden, met het doel, om dezelve later aan te vullen, ten einde dat de eerst aan de Markt met zijne Lammeren aangekomen Verkooper zich naar verkiezing kunnen plaatsen; terwijl geen voorrang in persoon of soorten van Lammeren zal vergund worden.

Art. 15. Alle Kooplieden, die met eenig Vee ter Markt komen, zullen zich naar de Stedelijke Keuren en Reglementen op de heffing der Stedelijke Accijnsen behooren te gedragen.

Art. 16. Alle overtredingen der bepalingen van dit Reglement, waarbij geene bepaalde boete staat uitgedrukt, zullen worden gestraft met eene boete van drie tot vijf en twintig gulden, welke boeten komen ten voordeele der Stedelijke kas; — terwijl bij onvermogen de boeten zullen vervangen worden door eene gevangenisstraf van één tot drie dagen.

Art. 17. De Keurmeesters, Commissarissen uit den Vleeschhal, en Ambtenaren der Stedelijke Belastingen en van Politie zijn belast met de handhaving van het tegenwoordig Reglement. — De begane overtredingen worden voor den bevoegden Regter vervolgd.

Zullende alschrift dezes worden ingezonden aan H. H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, ingevolge Art. 70 van het Stedelijk Regerings Reglement.

Aldus vastgesteld bij den Raad der Stad *Leyden*, den 16den Junij 1845.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

Burgemeester en Wethouders voornoemd, geven tevens kennis, dat de heffing van bij voorschr. Reglement bepaalde marktgeld is toegestaan bij Kon. besluit van den 2den November 1846, n°. 68.

Zullende de bovenstaande Keure van 1 December aanstaande ter executie worden gelegd.

En ten einde niemand hiervan onwetend zij, zal deze worden gepubliceerd en aangeplakt, waar zulks gebruikelijk is.

Aldus gedaan te *Leyden*, den 30sten November 1846.

Burgemeester en Wethouders der Stad *Leyden*,

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

Afgekondigd ten overstaan van Burgemeester en Wethouders der Stad *Leyden*, op heden den 30sten November 1846.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

In de maand November 1846, zijn binnen de Stad *Leyden* overleden 113 personen, als: 20 Mannen, 32 Vrouwen, 35 Zoons en 32 Dochters, daar: enboven als levenloos aangegeven 3.

In dezelfde Maand zijn aldaar geboren 80 Kinderen, als: 44 Zoons en 42 Dochters, waarbij één paar Tweelingen.

ADVERTENTIEN.

Op den Huize DEN BRINK, bij RHEDEN, is heden, den 29sten November 1846, onze hartelijk geliefde Vader en Behoud-Vader JOANNES CLARISSE, in den ouderdom van 76 jaren, plotselijk, doch zachtkens, ontslapen.

Uit aller naam,
E. E. CLARISSE,
Wed. W. MACQUELYN.

Eenige Kennisgeving.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

DE KONINKLIJKE NEDERDUITSCHE TOONEELISTEN VAN ZUID-HOLLAND,
Onder Directie der Firma J. H. HORDT en A. PETERS,
op Maandag 7 December 1846.

Fiorina, Tooneelspel, naar het Fransch van *Melesville en Carmouche*, door den Heer F. H. Graz. Gevolgd door: **de Scheepsjongen**, Tooneelspel met Zang, in 2 Bedrijven, het Fransche van den Heer *Emile Sabeestre* vrij gevolgd, door den Heer F. H. Graz.

Beide stukken nooit alhier vertoond. *Aanvang ten ZES uur.*

FAILLISSEMENT.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, van den 1sten December Achtien Honderd Zes en Veertig, behoorlijk op de expeditie geregistreerd, is WILLEM LEONARD ULJEE, *Stal- en Logementhouder en Loodgieter*, wonende te *Leyden*, verklaard te zijn in staat van Faillissement, zedert voormelde dagteekening. Voorts is in gezegd Faillissement benoemd tot Regter-Commissaris de Edele Achtbare Heer Mr. H. VAN DER SANDE, *Regter* bij dezelve Regtbank, en tot Curator Mr. J. C. VAN ROSSE, *Advocaat*, woonende te *Lisse*.

De Curator voornoemd,
Mr. J. C. VAN ROSSE.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, roepen bij deze op alle Personen, die gesnoken en genegen zijn tot de vervulling der openvallende betrekking van TWEEDEN PRAECEPTOR bij het Stedelijk Gymnasium, om zich met overlegging der vereischte getuigschriften, en van een gezegeld verzoekschrift in persoon of bij vrachtvrije Brieven, *binnen veertien dagen* aan te melden aan HH. Curatoren van hetzelve Gymnasium, bij wie de noodige inlichtingen omtrent gemelde betrekking te verkrijgen zijn.

DU RIEU.

Leyden, 3 *December* 1846.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

De Ondergeteekende berigt aan zijne geëerde Begunstigers, dat *Heden* en Morgende het *Feest van St. Nicolaas*, zijn WINKEL voorzien zal zijn van **Heerlijke Warme POTERLETTERS.**

F. STAPPERS, Nieuwstraat.

NB. De BESTEDING der WERKEN, ten dienste der Stad *Leyden*, die op den 10den December aanstaande zullende plaats hebben, worde **tot nadere Kennisgeving** uitgesteld.

OPENBARE VERPACHTING,

op Maandag den 21sten December 1846, des middags ten 12 ure precies, ter Kamer van HH. Burgemeester en Wethouders, op het Raadhuis der Stad *Leyden*, **van het Collecteren der PASSAGE- of POORT-GELDEN aan de ZIJLPOORT**, dier Stad, betaald wordende; en van de **BRUG**, liggende over den ouden Rijn aan den Singel.

In te gaan den 1sten Januarij 1847, en te eindigen den 31sten December 1852.

Te bekomen in den BOEK-, PAPIERWINKEL en BINDERIJ van
P. ENGELS, in de Nieuwstraat.

Voor St. Nicolaas, Nieuwjaars-Geschenken, enz.

Verkorte Beschrijving en Geschiedenis der Stad *LEYDEN*, in carton bandje met eenen zeer net bewerkten Platten grond der Stad. Prijs 90 Cents.

De Kaart afzonderlijk 60 Cents, dito gekleurd 90 Cents.

Almanakken voor 1847,

als: *Aurora*, *Christophilus*, *Muzen*, *Vergeet mij niet* 1846-1847, *Schoone en Goede*, *Bijbelsche*, *Christelijke*, *Nederlandsche Blijgeestige*, *Friesche*, *Dames*, *Kantoor-*, *Kamer-* en *Toilet-Almanakken*, *Voor de Jeugd*, *Miniatuur-Almanak*, enz. — *Almanach de Gotha*, *Illustrirte*, *Gedenke mein*, *Penelope*, *Vergiss mein nicht*, *Gubitz*, *Mertsz*, *Almanach de l'Illustration*, *Comique*, *Prophétique*, enz.; alsmede een groot assortiment **Kinder- en Prentwerkjes.**

KUNSTHANDEL VAN SCHREUDER & VAN BAAK.

Ontvangen eene groote Verzameling GRAVURES, LITHOGRAPHIEN en GEKLEURDE PLATEN, benevens eenige artikelen van Leer, welke tot het vak behooren; wordende elk Kunstminnaar uitgenoodigd deze Collectie te komen bezigtigen, waartoe zich gedurende den 5den, 6den en 7den dezer (door de plaatsing derzelve) eene bijzonder gelegenheid aanbiedt.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 2 DECEMBER.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à 2½ pCt.	59	59⅛	59⅛
Dito dito	» 3 »	71⅛	71⅜	71⅜
Dito dito	» 4 »	92⅛	92⅜	92⅜
O. I. Leening	» 4 »	97		
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	87⅜		
Handel-Maatschappij	» 4½ »	175½	176½	176½
Haarlemmermeer	» 5 »			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »	106⅝		
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	» »			
BELGIE, Certificaten	» 4½ »			
Dito Dito	» 2½ »			
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 à	» 5 »	21⅛	21⅛	
Dito bij dito, onbep. stukken	» 5 »	20 15/16	21 1/16	
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	32 3/16	32 5/16	32 5/16
Coupons Ardoins	» »	18⅛	18⅜	
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	40⅛		
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	104⅛		
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	104⅛		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	96⅛		
Dito bij HOPE	» 4 »	88⅛	88⅝	
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	87⅛		
Certificaten te Hamburg	» 5 »			
Inschrijving in Assign.	» 9 »	60⅛		
Certificaten van dito	» 6 »	63⅛		
POLEN, Certificaten	» 4 »			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300 *f*			
Dito dito	» 500 »			
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» » »			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5 pCt.			
Idem	» 4 »			
Oblig. Metalliek	» 5 »	104⅛		
Idem	» 2½ »			
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500 *f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250 *f*			
NAPELS, Certif. bij Aar. en Bouw à 5 pCt.				
BRAZILIE	» 5 »	86⅛		
AMERIKA	» 6 »			
Dito Bankactiën	» 5 »	4¼		
MEXICO	» 5 »			
VENEZUELA	» 2 »			

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.